

Controleprotocol

behorend bij de Kaderregeling VWS-subsidies

Dit controleprotocol is op maat gemaakt voor de kaderregeling VWS-subsidies, waarbij rekening is gehouden met de Handreiking controleprotocollen van de NBA.

Het betreft de volgende producten, genoemd in de kaderregeling VWS-subsidies

- artikel 58 lid 2 onder a: assurance-rapport bij subsidies op basis van aantallen prestaties (zie hoofdstuk 2)
- artikel 66 lid 1: controleverklaring bij financieel verslag (zie hoofdstuk 3)
- artikel 58 lid 2 onder b en 66 lid 2: rapport van feitelijke bevindingen (zie hoofdstuk 4)

Status: definitief 1.2 dd 5 juli 2011/ aanvulling 20 november 2013/aanvulling 27 mei 2014
na publicatie Kaderregeling VWS-subsidies Scrt 7996 dd 06-05-2011

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1: Uitgangspunten	3
1.1 Doelstelling	3
1.2 Definities	3
1.3 Procedures	4
Hoofdstuk 2: Onderzoeksaanpak bij een verantwoording over de verrichte prestaties	5
2.1 Onderzoeksaanpak	5
2.2 Referentiekader voor een assurance-rapport	5
2.3 Gevolgen van aanvullende subsidiebepalingen	5
2.4 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid assurance-rapport	5
Hoofdstuk 3: Onderzoeksaanpak bij een financieel verslag	7
3.1 Controleaanpak	7
3.2 Referentiekader voor de controleverklaring	7
3.3 Gevolgen van aanvullende subsidiebepalingen	8
3.4 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid controleverklaring	8
Hoofdstuk 4: Onderzoeksaanpak rapport van feitelijke bevindingen	10
4.1 Aanpak	10
4.2 Referentiekader voor het rapport van feitelijke bevindingen	10
4.3 Gevolgen van aanvullende subsidiebepalingen	12
4.4 Rapporteren van feitelijke bevindingen	12
Bijlage: Modellen	13
Model A Assurance-rapport	14
Model B Controleverklaring projectsubsidie	15
Model C Controleverklaring instellingssubsidie	16
Model D Rapport van feitelijke bevindingen	17

Hoofdstuk 1: Uitgangspunten

1.1 Doelstelling

Het controleprotocol heeft betrekking op de Kaderregeling VWS-subsidies (Staatscourant 6 mei 2011, nr. 7996). De regelgeving en overige van belang zijnde documentatie zijn evenals dit controleprotocol en de te hanteren modellen voor de controleverklaring, assurance-rapport en rapport van bevindingen te vinden op het internet van de rijksoverheid.

Deze subsidieregeling bevat alle algemene subsidieregels die in acht genomen worden bij subsidieverlening op grond van de Kaderwet VWS-subsidies.

De Kaderregeling VWS-subsidies kent de volgende soorten subsidies en daarbij behorende accountantsproducten:

Soort subsidie	Financiële verantwoording	Drempel bedragen	Vindplaats	Accountantsproduct
Vaststelling zonder voorafgaande verlening	Bij aanvraag	< € 25.000	Art. 8 onder a	Geen
Bedrag per prestatie-eenheid	Geen	≥ € 25.000	Art. 8 onder b	Assurance-rapport en Rapport van feitelijke bevindingen indien subsidie ≥ € 125.000
Vast bedrag bepaald bij de verlening	Geen	≥ € 25.000 en < € 125.000	Art. 8 onder c	Geen
Werkelijke kosten tot maximum	Werkelijke kostenverklaring	≥ € 25.000 en < € 125.000	Art. 8 onder d	Geen
Projectsubsidie met werkelijke kosten tot maximum	Financieel verslag	≥ € 125.000	Art. 8 onder e	Controleverklaring en Rapport van feitelijke bevindingen
Instellingssubsidie met egaliseringsreserve	Financieel verslag	≥ € 125.000	Art. 8 onder f	Controleverklaring en Rapport van feitelijke bevindingen

In de subsidieregeling is vastgelegd dat voor de subsidievaststelling een accountantsproduct wordt gevraagd indien de subsidie € 125.000 of meer bedraagt.

Voor subsidies als bedoeld in artikel 8 onder b (een bedrag per prestatie-eenheid) gaat het om assurance bij de verantwoording over de gerealiseerde prestatie-eenheden. In hoofdstuk 2 van dit controleprotocol is de onderzoeksaanpak bij een verantwoording over de verrichte prestaties nader uitgewerkt.

Voor subsidies als bedoeld in artikel 8 onder e (projectsubsidie) en f (instellingssubsidie) gaat het om een controleverklaring bij het financieel verslag. In hoofdstuk 3 van dit controleprotocol is de onderzoeksaanpak bij een financieel verslag nader uitgewerkt.

In beide gevallen wordt er aanvullend een rapport van feitelijke bevindingen gevraagd over specifieke aspecten aangaande het financieel beheer van de subsidieontvanger. In hoofdstuk 4 van dit controleprotocol is de onderzoeksaanpak voor het rapport van feitelijke bevindingen nader uitgewerkt.

1.2 Definities

De relevante definities zijn opgenomen in artikel 1 van de regeling. Hiernaast bestaan specifieke voorschriften voor registeraccountants en accountants-administratieconsulenten, met name de Controle en overige standaarden (COS). Uitgangspunt voor

het accountantsonderzoek gericht op het financieel verslag is Standaard 805 'Speciale overwegingen - Controles van een enkel financieel overzicht en controles van specifieke elementen, rekeningen of items van een financieel overzicht'. Uitgangspunt voor het accountantsonderzoek gericht op de verantwoording over de gerealiseerde prestatie-eenheden is Standaard 3000 'Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle en beoordeling van historische financiële informatie'. Het rapport van feitelijke bevindingen valt onder de Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie', die ook van toepassing is bij andere dan financiële informatie.

1.3 Procedures

De aanvraag tot vaststelling van een projectsubsidie (voor dit protocol betreft dit projectsubsidies als bedoeld in artikel 8 onder b of e) dient ingevolge artikel 57 lid 1 onder a van de regeling binnen tweeëntwintig weken na afloop van de periode waarvoor de projectsubsidie wordt aangevraagd te worden ingediend. De aanvraag tot vaststelling van een instellingssubsidie (voor dit protocol betreft dit instellingssubsidies als bedoeld in artikel 8 onder b of f) dient ingevolge artikel 57 lid 1 onder b binnen tweeëntwintig weken na afloop van het boekjaar waarvoor de instellingssubsidie wordt aangevraagd te worden ingediend. Zowel bij projectsubsidies als bij instellingssubsidies dient gebruik te worden gemaakt van een door de minister vastgesteld formulier. Bij dit formulier dienen accountantsproducten van een accountant (RA of AA) met certificerende bevoegdheid te worden gevoegd indien de subsidie € 125.000 of meer bedraagt (artikel 58 lid 2 en artikel 66).

De accountant mag ervoor kiezen om ten behoeve van VWS een zogenaamde "WG-verklaring" af te geven, waarbij uitsluitend de naam van de instellingsaccountant met de aanduiding w.g. (was getekend) wordt vermeld. De origineel ondertekende verklaring/rapport met de persoonlijke handtekening van de accountant moet in het archief van de instelling worden opgenomen (zie ook Praktijkhandreiking 1103 van de NBA).

Hoofdstuk 2: Onderzoeksaanpak bij een verantwoording over de verrichte prestaties

2.1 Onderzoeksaanpak

Een verantwoording over de verrichte prestaties is aan de orde bij subsidies als bedoeld in artikel 8, onderdeel b. Met het oog op de vaststelling van de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie wordt een assurance-rapport bij de door de instelling opgestelde verantwoording over de verrichte prestaties verstrekt.

Het assurance-rapport betreft de realisatie van de in de verleningsbeschikking opgenomen te verrichten prestaties.

2.2 Referentiekader voor een assurance-rapport

Voor het assurance-onderzoek dat leidt tot het assurance-rapport behorend bij de verantwoording over de prestaties gelden de volgende aandachtspunten:

- a) de verantwoorde prestaties sluiten aan bij hetgeen hierover is bepaald in de verleningsbeschikking (artikel 27 onderdelen b en e);
- b) de prestaties zijn verricht in de periode waarvoor de subsidie is verleend (artikel 27 onderdeel a).

Aan de niet genoemde artikelen van de Kaderregeling VWS-subsidies hoeft bij de uitvoering van de accountantswerkzaamheden geen aandacht te worden besteed, met dien verstande dat teneinde de accountantswerkzaamheden op de hierboven genoemde artikelen goed te kunnen verrichten kennisneming van de Kaderwet VWS-subsidies en de niet genoemde artikelen van de subsidieregeling (inclusief de toelichting) noodzakelijk is.

2.3 Gevolgen van aanvullende subsidiebepalingen

In de beschikking waarbij de subsidie is verleend, kunnen nadere verplichtingen zijn opgenomen (artikelen 4:37 t/m 4:40 Algemene wet bestuursrecht en artikel 49 van de subsidieregeling). De accountant neemt van de inhoud van deze beschikking kennis en betreft de naleving van de eventueel opgenomen nadere subsidieverplichtingen in de werkzaamheden. Afwijkingen van nadere subsidieverplichtingen die van belang zijn voor de te verstrekken assurance weegt de accountant mee bij het af te geven accountantsoordeel in het assurance-rapport. Voor zover de nadere subsidieverplichtingen geen betrekking hebben op de te verstrekken assurance vallen ze onder hoofdstuk 4 Onderzoeksaanpak rapport van feitelijke bevindingen.

2.4 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid assurance-rapport

Het onderzoek behoort zodanig te worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de opgave ter aanvraag van de subsidie geen afwijkingen van materieel belang bevat. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, moet uitgegaan worden van een betrouwbaarheid van 95%.

Een assurance-rapport met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, in de kwantitatieve opgave geen afwijkingen (onjuistheden en onzekerheden) voorkomen groter dan één procent van die aanvraag. Als omvangsbasis geldt de som van het totaal aantal prestaties zoals gedefinieerd in de subsidieverleningsbeschikking. Het referentiekader is opgenomen in paragraaf 2.2 onder a en b. Bij aanvullende subsidiebepalingen geldt ook paragraaf 2.3.

Voor de strekking van het oordeel in het assurance-rapport gelden de volgende toleranties.

	Oordeel			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeuring
Fouten in de aanvraag	< 1%	>1% en < 3%	n.v.t.	> 3%
Onzekerheden in het onderzoek	< 3%	>3% en < 10%	> 10%	n.v.t.

Van fouten is sprake indien naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat de kwantitatieve opgave onjuistheden bevat omdat deze niet voldoen aan de normen van het referentiekader.

Van een onzekerheid in het onderzoek is sprake als er onvoldoende (controle-)informatie beschikbaar is om de ingevulde aantallen als goed of fout aan te merken. Kortom als onzekerheid bestaat over het wel of niet voldoen aan de normen van het referentiekader.

Bij fouten kan een onderscheid gemaakt worden in incidentele en structurele fouten. Van een incidentele fout is sprake als het een toevallige fout betreft. Kenmerkend voor incidentele fouten is dat in principe geen herhaling optreedt van de geconstateerde fout. Van een structurele fout is sprake als de oorzaak is gelegen in (onderdelen van) het systeem van uitvoering, waardoor fouten met een (zeker) herhalingskarakter (kunnen) optreden. Voor een adequate onderbouwing van het oordeel is het noodzakelijk dat de accountant fouten en onzekerheden zoveel mogelijk kwantificeert.

Fouten worden in absolute zin opgevat. Salderen van fouten is daarom niet toegestaan.

Hoofdstuk 3: Onderzoeksaanpak bij een financieel verslag

3.1 Controleaanpak

Met het oog op de vaststelling van de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie wordt een controleverklaring bij het door de instelling ingediende financieel verslag als bedoeld in artikel 63 verstrekt. Het betreft hier subsidies als bedoeld in artikel 8, onderdeel e of f.

3.2 Referentiekader voor de controleverklaring

Voor de controlewerkzaamheden die leiden tot de controleverklaring behorend bij het financieel verslag gelden volgende aandachtspunten:

- a) de in het financieel verslag verantwoorde kosten dienen samen te hangen met de in de verleningsbeschikking opgenomen activiteiten (artikel 1 onder h, voor projectsubsidies artikel 30 lid 1, onderdelen b en c, en voor instellingssubsidies artikel 31 lid 1, onderdelen b en c), nader omschreven in het activiteitenplan (artikel 20) en de begroting (artikel 21);
- b) de in het financieel verslag verantwoorde werkelijke bijdragen van derden zijn volledig opgenomen (artikel 68). Dit betreft tevens subsidies of andere financiële bijdragen ontvangen van een of meer andere bestuursorganen (artikel 22);
- c) de in het financieel verslag verantwoorde kosten en werkelijke bijdragen van derden hebben betrekking op de in de verleningsbeschikking genoemde periode waarvoor de subsidie is verleend (artikel 30 lid 1, onderdeel a en artikel 31 lid 1, onderdeel a);
- d) voor de egalisatiereserve bij instellingssubsidies:
 - de stand van de egalisatiereserve en de toevoeging aan of onttrekking uit de egalisatiereserve is juist berekend (artikel 36);
 - er is rekening gehouden met het maximum van 10% of het in de verlening genoemde lagere maximum (artikel 34 lid 2), en het minimum van € 0 (artikel 34 lid 4);
 - een onttrekking uit de egalisatiereserve is besteed aan de activiteiten waarvoor de instellingssubsidie van het desbetreffende boekjaar is verleend (artikel 35 lid 1 en artikel 36 lid 5) en wordt veroorzaakt door hogere kosten dan begroot of lagere inkomsten van derden dan begroot (artikel 36 lid 1 en 5). Besteding aan extra activiteiten of andere activiteiten is niet toegestaan. De aanwending van de egalisatiereserve wordt verantwoord in het financieel verslag (artikel 35 lid 2);
 - een toevoeging aan de egalisatiereserve houdt verband met het realiseren van de activiteiten waarvoor de instellingssubsidie van het desbetreffende boekjaar is verleend tegen lagere kosten dan begroot of hogere inkomsten van derden dan begroot (artikel 36 lid 1 en 5).
 - het niet of in mindere mate uitvoeren van de activiteiten kan leiden tot verlaging van het maximum instellingssubsidie, in welk geval ook het maximum van de egalisatiereserve wordt verlaagd (artikel 34 lid 3);
- e) de subsidieontvanger die aan derden goederen ter beschikking stelt of voor derden diensten verricht, brengt daarvoor een vergoeding in rekening die ten minste kostendekkend is, tenzij het derden betreft voor wie de gesubsidieerde activiteiten bestemd zijn (artikel 42);
- f) het financieel verslag voldoet aan de eisen genoemd in artikel 50 (gebruik maken van het door de minister vastgestelde formulier) en artikel 65 (voorschriften over de inhoud van het formulier);
- g) de kosten worden berekend op basis van een controleerbare, voor de subsidieontvanger gebruikelijke methode, die is gebaseerd op bedrijfseconomische grondslagen en normen die in

het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en die door de subsidieontvanger stelselmatig worden toegepast (artikel 9 lid 1);

- h) de kosten van materiële vaste activa worden berekend op basis van historische aanschafprijzen (artikel 9 lid 2);
- i) toevoegingen aan voorzieningen en reserveringen zijn geen subsidiabele kosten, tenzij de minister deze kosten heeft goedgekeurd (artikel 9 lid 3);
- j) de door de subsidieontvanger op grond van artikel 30, derde lid, van de Subsidieregeling VWS-subsidies opgebouwde egaliseringsreserve wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve (artikel 72 lid 3).

Aan de niet genoemde artikelen van de Kaderregeling VWS-subsidies hoeft bij de uitvoering van de controle geen aandacht te worden besteed, met dien verstande dat teneinde de controle op de hierboven genoemde artikelen goed te kunnen verrichten kennisneming van de Kaderwet VWS-subsidies en de niet genoemde artikelen van de subsidieregeling (inclusief de toelichting) noodzakelijk is.

3.3 Gevolgen van aanvullende subsidiebepalingen

In de beschikking waarbij de subsidie is verleend, kunnen nadere verplichtingen zijn opgenomen (artikelen 4:37 t/m 4:40 Algemene wet bestuursrecht en artikel 49 van de subsidieregeling). De accountant neemt van de inhoud van deze beschikking kennis en betreft de naleving van de eventueel opgenomen nadere subsidieverplichtingen in de werkzaamheden. Afwijkingen van nadere subsidieverplichtingen die van belang zijn voor de te verstrekken assurance weegt de accountant mee bij het af te geven accountantsoordeel in de controleverklaring. Voor zover de nadere subsidieverplichtingen geen betrekking hebben op de te verstrekken assurance vallen ze onder hoofdstuk 4 Onderzoeksaanpak rapport van feitelijke bevindingen.

3.4 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid controleverklaring

De controle behoort zodanig te worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag geen afwijkingen van materieel belang bevat. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, moet uitgegaan worden van een betrouwbaarheid van 95%.

Een goedkeurende controleverklaring impliceert dat, gegeven de eerder genoemde betrouwbaarheid, in het financieel verslag geen afwijkingen (onjuistheden en onzekerheden) voorkomen met een belang dat groter is dan de voorgeschreven toleranties. Het referentiekader is opgenomen in paragraaf 3.2 onder a tot en met j. Bij aanvullende subsidiebepalingen geldt ook paragraaf 3.3.

Voor de strekking van de controleverklaring gelden de volgende toleranties.

	Oordeel			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeuring
Fouten in het financieel verslag	< 1%	>1% en < 3%	n.v.t.	> 3%
Onzekerheden in de controle	< 3%	>3% en < 10%	> 10%	n.v.t.

Bij fouten kan een onderscheid gemaakt worden in incidentele en structurele fouten. Van een incidentele fout is sprake als het een toevallige fout betreft. Kenmerkend voor incidentele fouten is dat in principe geen herhaling optreedt van de geconstateerde fout. Van een structurele fout is sprake als de oorzaak is gelegen in (onderdelen van) het systeem van uitvoering, waardoor fouten

met een (zeker) herhalingskarakter (kunnen) optreden. Voor een adequate onderbouwing van het oordeel is het noodzakelijk dat de accountant fouten en onzekerheden zoveel mogelijk kwantificeert.

Fouten worden in absolute zin opgevat. Salderen van fouten is daarom niet toegestaan.

Hoofdstuk 4: Onderzoeksaanpak rapport van feitelijke bevindingen

4.1 Aanpak

Ten behoeve van het toezicht van VWS op de naleving van de aan de verstrekte subsidie verbonden verplichtingen wordt, zowel bij het door de instelling ingediende financieel verslag als bij de door de instelling opgestelde verantwoording over de verrichte prestaties, een rapport van feitelijke bevindingen verstrekt. Het betreft hier subsidies als bedoeld in artikel 8, onderdeel b,e of f. De accountant voert het onderzoek uit volgens de reeds genoemde Standaard 4400. Dit betekent dat hij geen zekerheid verschaft, maar alleen onderzoeksbevindingen rapporteert. Het controleprotocol beschrijft de aandachtspunten voor het onderzoek. De aard, de tijdfasering en de omvang van de uit te voeren specifieke werkzaamheden zal de accountant met zijn opdrachtgever (de subsidieontvanger) moeten afstemmen. In model D is ruimte gelaten om de uitgevoerde werkzaamheden te beschrijven. De gebruiker van het rapport moet zich zelf een oordeel vormen en zijn eigen conclusies trekken.

4.2 Referentiekader voor het rapport van feitelijke bevindingen

Voor het onderzoek dat leidt tot het rapport van feitelijke bevindingen behorend bij het financieel verslag of de door de instelling opgestelde verantwoording over de verrichte prestaties gelden de volgende aandachtspunten voor de accountant. Per aandachtspunt is vermeld wat VWS minimaal van de accountant verwacht om hieraan invulling te geven:

- a) de aandacht die bij de inrichting en interne beheersing van de instelling bestaat voor de aandachtspunten genoemd in artikel 37:
 - de doelstellingen van de gesubsidieerde activiteiten worden op een doelmatige wijze nagestreefd (artikel 37 onderdeel a);
 - de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten wordt op verantwoorde wijze bestuurd (artikel 37 onderdeel b);
 - de voor de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten benodigde middelen worden op verantwoorde wijze beheerd (artikel 37 onderdeel c).

De accountant onderzoekt hierbij hoe de instelling invulling heeft gegeven aan de betreffende verplichtingen van de Kaderregeling VWS-subsidies. Hij stelt hiertoe aan de hand van de beschikbare informatie vast of de instelling procedures in zijn beheersorganisatie heeft opgenomen waarmee aan deze verplichtingen kan worden voldaan. Van de accountant wordt niet verwacht dat hij de effectiviteit van deze procedures toetst of daarover een inhoudelijk oordeel geeft;

- b) het in de administratie aanwezig zijn van de in de subsidieregeling aangegeven informatie die nodig is voor de interne beheersing van de gesubsidieerde activiteiten en voor de controlebaarheid daarvan. Dit betreft in het bijzonder de aandachtspunten genoemd in artikel 38 en 39:
 - voor subsidies als bedoeld in artikel 8, onderdeel b: de subsidieontvanger voert een zodanig ingerichte administratie, dat daaruit altijd de gerealiseerde prestatie-eenheden kunnen worden nagegaan (artikel 38 lid 1);
 - voor subsidies als bedoeld in artikel 8, onderdeel e of f: de subsidieontvanger voert een zodanig ingerichte administratie, dat daaruit altijd de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde rechten en verplichtingen, betalingen en ontvangsten alsmede kosten en opbrengsten kunnen worden nagegaan (artikel 39 lid 1);
 - de administratie wordt op overzichtelijke en doelmatige wijze ingericht (artikel 38 lid 2).

De accountant onderzoekt hierbij of de instelling beschikt over een registratiesysteem waarin de vastlegging van financiële transacties of gerealiseerde prestatie-eenheden volgens een bestendige gedragslijn plaatsvindt. Onder altijd dient in het kader van dit protocol te worden verstaan dat het registratiesysteem van de instelling de mogelijkheid biedt om zowel reguliere management- en verantwoordingsinformatie als tussentijdse ad hoc informatie te verschaffen over financiële transacties of gerealiseerde prestatie-eenheden. Indien het registratiesysteem aan deze kenmerken voldoet, dan kan dit systeem tevens worden beschouwd als op overzichtelijke en doelmatige wijze ingericht;

- c) het in voorkomende gevallen voldoen aan de meldplicht genoemd in artikel 41 lid 1. De accountant onderzoekt hierbij, of sprake is van gevallen als genoemd in artikel 41 lid 1. Zo niet, dan is geen sprake van een afwijking. Zo ja, dan gaat de accountant na of en wanneer de melding is gedaan;
- d) het voldoen aan de verzekeringsplicht genoemd in artikel 44 lid 1 en 2, tenzij ontheffing is verkregen (artikel 44 lid 3). De accountant onderzoekt hierbij, of aan deze plicht is voldaan en of eventueel ontheffing is verkregen;
- e) indien de subsidie gericht is of mede gericht is op de totstandkoming van een werk als bedoeld in artikel 10, onder 1°, van de Auteurswet, het ervoor zorgdragen dat de subsidieontvanger voor auteursrechthebbende is ter zake van dat werk (artikel 45). De accountant onderzoekt hierbij, of in de genoemde situatie is voldaan aan het auteursrecht;
- f) indien en voor zover dit bij de verlening is bepaald: het voldoen aan de toestemmingsverplichtingen bedoeld in artikel 46. De accountant onderzoekt hierbij of in de genoemde situatie is voldaan aan de toestemmingsverplichtingen;
- g) indien sprake is van gevallen als genoemd in artikel 4:41 van de Awb: het voldoen aan de meldplicht genoemd in artikel 48 lid 2. De accountant onderzoekt hierbij of sprake is van gevallen als genoemd in artikel 4:41 van de Awb. Zo niet, dan is geen sprake van een afwijking. Zo ja, dan gaat de accountant na of en wanneer de melding is gedaan;
- h) Informatie WNT. De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) kan van toepassing zijn op de door VWS gesubsidieerde instelling. De WNT bepaalt dat de accountant in een aantal specifieke gevallen bevindingen aan de Minister moet melden. Deze meldingen dienen voor door VWS gesubsidieerde instellingen bij het CIBG plaats te vinden op <https://www.jaarverslagenzorg.nl/wnt/wntmeldingdoen/>
Van de accountant wordt vanwege mogelijke gevolgen voor de subsidievaststelling gevraagd een eventuele melding aan het CIBG op te nemen in het rapport van feitelijke bevindingen behorende bij de aanvraag tot subsidievaststelling. Het betreft uitsluitend het opnemen van deze vermelding, van de accountant worden geen andere werkzaamheden verwacht.

De verplichtingen genoemd in artikel 37, 38 en 39 hebben mede tot doel ervoor te zorgen dat de subsidieontvanger in staat is tijdig relevante omstandigheden te melden aan VWS (artikel 41 lid 1). Indien sprake is van het niet tijdig melden van relevante omstandigheden, zoals het niet, niet tijdig of niet geheel uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten of het niet of niet geheel voldoen aan de subsidieverplichtingen, zijn de beleidsregels handhaving van VWS van toepassing. Toepassing van deze beleidsregels leidt tot een subsidiekorting.

Aan de niet genoemde artikelen van de Kaderregeling VWS-subsidies hoeft bij de uitvoering van de accountantswerkzaamheden geen aandacht te worden besteed, met dien verstande dat teneinde de accountantswerkzaamheden op de hierboven genoemde artikelen goed te kunnen verrichten kennisneming van de Kaderwet VWS-subsidies en de niet genoemde artikelen van de subsidieregeling (inclusief de toelichting) noodzakelijk is.

4.3 Gevolgen van aanvullende subsidiebepalingen

In de beschikking waarbij de subsidie is verleend, kunnen nadere verplichtingen zijn opgenomen (artikelen 4:37 t/m 4:40 Algemene wet bestuursrecht en artikel 49 van de subsidieregeling). De accountant neemt van de inhoud van deze beschikking kennis en betreft de naleving van de eventueel opgenomen nadere subsidieverplichtingen in de onderzoekswerkzaamheden. Indien de accountant afwijkingen constateert ten aanzien van nadere subsidieverplichtingen die van belang zijn voor de te verstrekken assurance, dan weegt hij ze mee bij het af te geven accountantsoordeel (hoofdstuk 2 of hoofdstuk 3). Voor zover de nadere subsidieverplichtingen geen betrekking hebben op de te verstrekken assurance rapporteert de accountant daarover in zijn rapport van feitelijke bevindingen (hoofdstuk 4).

4.4 Rapporteren van feitelijke bevindingen

Voor het rapporteren van feitelijke bevindingen geldt het volgende.

In het rapport vermeldt de accountant welke specifieke werkzaamheden hij in dit kader heeft verricht en tot welke bevindingen dit heeft geleid. Voor zover de accountant bij zijn onderzoek heeft vastgesteld dat de instelling de verplichtingen niet heeft nageleefd maakt hij daarvan in elk geval melding in zijn rapport van feitelijke bevindingen. Afwijkingen van de in dit protocol onder 4.2 en 4.3 genoemde aandachtspunten dienen onder verwijzing naar de relevante bepaling uit de Kaderregeling VWS-subsidies te worden gerapporteerd. Voor de aandachtspunten waarbij de accountant geen afwijkingen constateert, kan hij volstaan met het opsommen van de aandachtspunten en de bevestiging dat hij voor deze punten geen afwijkingen heeft geconstateerd.

Bijlage: Modellen

Model A

Assurance-rapport - Kaderregeling VWS-subsidies

Assurance-rapport

Afgegeven ten behoeve van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan: Opdrachtgever

Opdracht en verantwoordelijkheden

Wij hebben bijgevoegde en door ons gewaarmerkte opgave ten behoeve van de subsidievaststelling over..... [subsidiejaar of periode/jaar/project], als bedoeld in artikel 58, eerste lid van de Kaderregeling VWS-subsidies van.....(naam entiteit) te (statutaire vestigingsplaats) onderzocht. De opgave is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van het bestuur van de entiteit¹. Het is onze verantwoordelijkheid een assurance-rapport inzake de opgave te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben ons onderzoek verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3000 Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle en beoordeling van historische financiële informatie' en het bij de Kaderregeling VWS-subsidies behorende controleprotocol. Dienovereenkomstig dienen wij ons onderzoek zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de opgave ter vaststelling van de subsidie geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een assurance-opdracht omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van relevante gegevens.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Conclusie

Op grond van onze werkzaamheden komen wij tot de conclusie dat de bijgevoegde opgave ten behoeve van de subsidievaststelling[subsidiejaar of periode/jaar/project] het aantal gerealiseerde prestaties, in de subsidieverlening gedefinieerd als [nadere omschrijving], in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weergeeft, in overeenstemming met de relevante bepalingen van de Kaderregeling VWS-subsidies, zoals vastgelegd in het genoemde controleprotocol, en de nader gestelde subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking(en)².

Overige aspecten - beperking in het gebruik en verspreidingskring

De opgave van ... (naam entiteit) en ons assurance-rapport daarbij zijn uitsluitend bedoeld voor(naam entiteit) ter verantwoording aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Plaats, datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant

LET OP: OOK HET RAPPORT VAN FEITELIJKE BEVINDINGEN (MODEL D) DIENT TE WORDEN MEEGEZONDEN

¹ Afhankelijk van de aard van de entiteit te vervangen door een meer passende aanduiding zoals "het bestuur van de vennootschap" (B.V./N.V.), "vereniging", "stichting" enz.

² voor zover van toepassing

Model B

Controleverklaring projectsubsidie - Kaderregeling VWS-subsidies

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Afgegeven ten behoeve van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan: Opdrachtgever

Opdracht

Wij hebben het bijgevoegde en door ons gewaarmerkte aanvraagformulier tot subsidievaststelling voor wat betreft het onderdeel financieel verslag (inclusief de toelichtingen) van (naam entiteit) te

.....(statutaire vestigingsplaats) over ... (periode/jaar/project) gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit¹ is verantwoordelijk voor het opstellen van het financieel verslag in overeenstemming met de bepalingen van de Kaderregeling VWS-subsidies en de nader gestelde subsidieverplichtingen². Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanig interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van het financieel verslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het voor de Kaderregeling VWS-subsidies geldende Controleprotocol. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het financieel verslag een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van het financieel verslag door de entiteit, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van het financieel verslag, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel is het financieel verslag, aangevende het bedrag van € aan subsidiabele kosten en € aan inkomsten, in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de relevante bepalingen van de Kaderregeling VWS-subsidies, zoals vastgelegd in het genoemde controleprotocol, en met de nader gestelde subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking(en)³.

Overige aspecten - beperking in het gebruik en verspreidingskring

Het financieel verslag is opgesteld voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met als doel ... (naam entiteit) in staat te stellen te voldoen aan de Kaderregeling VWS-subsidies. Hierdoor is het financieel verslag mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Het financieel verslag met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... (naam entiteit) en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en dient niet te worden verspreid aan of gebruikt door anderen.

Plaats, datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant

LET OP: OOK HET RAPPORT VAN FEITELIJKE BEVINDINGEN (MODEL D) DIENT TE WORDEN MEEGEZONDEN

¹ Afhankelijk van de aard van de entiteit te vervangen door een meer passende aanduiding zoals "het bestuur van de vennootschap" (B.V./N.V.), "vereniging", "stichting" enz.

² Voor zover er nadere voorwaarden zijn gesteld, bijvoorbeeld bij de subsidieverlening

³ Voor zover er nadere voorwaarden zijn gesteld, bijvoorbeeld bij de subsidieverlening

Model C

Controleverklaring instellingssubsidie 20xx - Kaderregeling VWS-subsidies

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Afgegeven ten behoeve van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan: Opdrachtgever

Wij hebben het bijgevoegde en door ons gewaarmerkte aanvraagformulier tot subsidievaststelling voor wat betreft het onderdeel financieel verslag (inclusief de toelichtingen) van de instellingssubsidie 20xx van(naam entiteit) te(statutaire vestigingsplaats) gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit¹ is verantwoordelijk voor het opstellen van het financieel verslag in overeenstemming met de bepalingen van de Kaderregeling VWS-subsidies en de nader gestelde subsidieverplichtingen². Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanig interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van het financieel verslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het voor de Kaderregeling VWS-subsidies geldende Controleprotocol. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het financieel verslag een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van het financieel verslag door de entiteit, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van het financieel verslag, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel is het financieel verslag van de instellingssubsidie 20xx, aangevende het bedrag van € aan subsidiabele kosten en € aan inkomsten, in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de relevante bepalingen van de Kaderregeling VWS-subsidies, zoals vastgelegd in het genoemde controleprotocol, en de nader gestelde subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking(en)³.

Overige aspecten - beperking in het gebruik en verspreidingskring

Het financieel verslag is opgesteld voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met als doel ... (naam entiteit) in staat te stellen te voldoen aan de Kaderregeling VWS-subsidies. Hierdoor is het financieel verslag mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Het financieel verslag met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... (naam entiteit) en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en dient niet te worden verspreid aan of gebruikt door anderen.

Plaats, datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant

LET OP: QOK HET RAPPORT VAN FEITELIJKE BEVINDINGEN (MODEL D) DIEN'T TE WORDEN MEEGEZONDEN

¹ Afhankelijk van de aard van de entiteit te vervangen door een meer passende aanduiding zoals "het bestuur van de vennootschap" (B.V./N.V.), "vereniging", "stichting" enz.

² Voor zover er nadere voorwaarden zijn gesteld, bijvoorbeeld bij de subsidieverlening

³ Voor zover er nadere voorwaarden zijn gesteld, bijvoorbeeld bij de subsidieverlening

Model D

Rapport van feitelijke bevindingen - Kaderregeling VWS-subsidies

RAPPORT VAN FEITELIJKE BEVINDINGEN

Afgegeven ten behoeve van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan: Opdrachtgever

Opdracht

In [artikel 66, tweede lid]/artikel 58, tweede lid onder b)¹ van de Kaderregeling VWS-subsidies is bepaald dat [het financieel verslag als bedoeld in artikel 63]/[de verantwoording over de verrichte prestaties als bedoeld in artikel 58, eerste lid]* vergezeld dient te gaan van een rapport van feitelijke bevindingen omtrent de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen.

Wij hebben een aantal specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen voor(naam entiteit) te (zetel) over..... [subsidiejaar of periode/jaar/project] zoals omschreven in het controleprotocol behorend bij de Kaderregeling VWS-subsidies. Deze rapportage bevat de uitkomsten van deze werkzaamheden.

Het is de bedoeling dat het Ministerie van VWS zelf een oordeel vormt over de werkzaamheden en over de in dit rapport weergegeven bevindingen en op basis daarvan zijn eigen conclusie trekt. Wij wijzen er op dat indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht of een controle- of assurance-opdracht zouden hebben uitgevoerd, wellicht andere onderwerpen zouden zijn geconstateerd die voor rapportering in aanmerking zouden zijn gekomen.

Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie'. Deze standaard is ook van toepassing voor andere dan financiële informatie.

Het doel van een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is het verrichten van die werkzaamheden die wij op basis van de Kaderregeling VWS-subsidies en het bijbehorende controleprotocol met (naam entiteit) zijn overeengekomen en het rapporteren over de feitelijke bevindingen. Aangezien wij slechts verslag doen van feitelijke bevindingen uit hoofde van de overeengekomen werkzaamheden betekent dit dat op het in het kader van het onderzoek beoordeelde cijfermateriaal en toelichtingen geen accountantscontrole is toegepast en dat evenmin een beoordelingsopdracht is uitgevoerd. Dit houdt in dat aan onze rapportage geen zekerheid kan worden ontleend omtrent de betrouwbaarheid van dit cijfermateriaal en de toelichtingen daarop.

Beschrijving uitgevoerde specifieke werkzaamheden

Wij hebben, met inachtneming van hetgeen hierover is gesteld in het Controleprotocol behorend bij de Kaderregeling VWS-subsidies, een onderzoek verricht naar het bestaan van waarborgen bij.....(naam entiteit) te (zetel) over..... [subsidiejaar of periode/jaar/project] gericht op het voldoen aan de verplichtingen zoals vermeld onder a in paragraaf 4.2 van het controleprotocol. Tevens hebben wij een onderzoek verricht naar het voldoen aan de overige aan de subsidie verbonden verplichtingen door(naam entiteit) te (zetel) over..... [subsidiejaar of periode/jaar/project]. Het betreft de verplichtingen die vermeld zijn onder b-h in paragraaf 4.2 van het controleprotocol en de nader gestelde subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking(en)². De werkzaamheden vermeld in paragraaf 4.2 onder a. tot en met h. en voor zover van toepassing de nader gestelde subsidieverplichtingen bestonden uit ...[ruimte voor uitwerking van de specifieke werkzaamheden].

Beschrijving van de feitelijke bevindingen

Indien is voldaan aan de verplichtingen genoemd in paragraaf 4.2 en 4.3:

M.b.t. tot de aandachtspunten onder 4.2 en de nader gestelde subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking(en)³. (verwijzing naar de desbetreffende aandachtspunten) hebben wij geen afwijkingen geconstateerd.

Indien niet is voldaan aan de verplichtingen genoemd in paragraaf 4.2 en 4.3:

Wij hebben op grond van ons onderzoek het volgende vastgesteld:

- ... (onder verwijzing naar het desbetreffende artikelonderdeel of nader gestelde subsidieverplichting)
- ... (onder verwijzing naar het desbetreffende artikelonderdeel of nader gestelde subsidieverplichting)
- ... (onder verwijzing naar het desbetreffende artikelonderdeel of nader gestelde subsidieverplichting)

¹ Aangeven wat van toepassing is

² voor zover van toepassing

³ voor zover van toepassing

Overige aspecten - beperking in het gebruik en verspreidingskring

Deze rapportage is uitsluitend bestemd voor(naam entiteit) en het ministerie van VWS, aangezien anderen die niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij verzoeken u derhalve de rapportage niet aan anderen te verstrekken zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf.

Plaats, datum

Naam accountantspraktijk

Naam accountant

LET OP: BIJ EEN VERANTWOORDING OVER DE VERRICHTE PRESTATIES DIENT OOK EEN ASSURANCE-RAPPORT (MODEL A) EN BIJ EEN FINANCIËEL VERSLAG DIENT OOK EEN CONTROLEVERKLARING (MODEL B VOOR EEN PROJECTSUBSIDIE OF MODEL C VOOR EEN INSTELLINGSSUBSIDIE) TE WORDEN MEEGEZONDEN